

26.5.1997.
Kari Uotila
Muuritutkimus ky
02-2557278
02-2557148 (F)
kari.uotila@pp.kolumbus.fi

raA
allekirjoittanut
Planbe Rokin
15.6.1999
Jaane Piretti

MASKUN KANKAISTEN KIVILINNAN VIEMÄRIKAIVANTO-HAVAINNOT HUHTIKUUSSA 1997.

Maskun Kankaisten kartanolinnan pihapiirissä tehtiin talven 1997 aikana laajoja viemäröintitöitä, joiden yhteydessä tuli esiin kivilinnan ja joen väliseltä alueelta useammasta eri kohteesta kivi - ja tiilimuurin jäännöksiä. Kaivaus oli tehty rakenteiden läpi ilman valvontaa ja pikainen kenttätutkimus tehtiin kaivannon valmistuttua. 1-2. huhtikuuta 1997 Muuritutkimus ky:n puolesta paikalla olivat Kari Uotila ja Päivi Hakanpää, jotka mittasivat ja valokuvasivat kyseiset rakenteet. Muurit ulottuivat selvästi kaivuualueen ulkopuolelle, mutta niitä ei mitenkään yritetty paljastaa lisää vaan kyseessä oli jo tapahtuneen kaivuutyön dokumentointi.

Alueelta löydetyt esineet (1 kpl) ja tiilet ja maanäytteet luettelointiin MV:n numerolle 97033:1-14. Paljastuneet rakenteet piirrettiin profiilissa ja ne merkittiin myös tasossa yleiskarttaan. Lisäksi rakenteet kuvattiin mv-filmille. Havaintojen korkeuspisteenä käytettiin alueelle siirrettyä työmaan korkeuspistettä, joka oli tarkistuksen perusteella sama kuin Viatekin aikaisemmin alueesta mittaukset. Raportissa korkeudet on ilmoitettu + mpy -korkeuksina.

Jälkitöissä kartat piirrettiin puhtaaksi cad-tekniikalla ja raporttia tehtiin kaksi kappaletta, toinen museoviraston rak. his. os. arkistoon ja toinen Åbo Akademin säätiölle, kuten aikaisemmissakin Maskun Kankaisten tutkimuksissa. Liitteessä 1. on LVI-suunnittelijan kartta vuonna 1997 tehdyistä viemäröintikaivuutöistä.

Kaivanto 1.

Kaivannoksi 1. nimettiin lähes etelä-pohjoinen suuntainen kaivanto kivilinnan ja Masku-joen välisessä rinteessä. Kaivannon länsi - ja itäprofiileissa oli kaikkiaan kolmessa eri kohdassa havaintoja luonnonkiviperusteisesta ja yläosaltaan tiilisestä rakenteesta, jonka paksuus oli hiukan tulkinnallisten havaintojen perusteella noin 60-80 cm. Muurirakenne oli perustettu

suoraan saven päälle noin korkeudelle 9.60-9.70. Muurin rakenteet ulottuivat aivan pintanurmen alle noin korkeudelle 10.40-10.50.

Kaivannon perusteella alueella on yksi selvä etelä-pohjoinen suuntainen muuri ja mahdollisesti siitä kohti länttä jatkuva poikkimuuri. Tähän viittasi länsiprofiilin kahden seinärakenteen välissä olleet maakerrokset, jotka poikkesivat kokonaan ympäristöstä ja jotka voisi tulkita osaksi jonkin rakennuksen sisustaa.

Kivirakenteen alapuolella savikerroksessa oli noin korkeudella 9.50 reunoiltaan kaareva punaiseksi "palaneen" saven tai savitiivistein kerros (materiaali lähes tiiltä), jonka pituus oli noin 1.5 metriä. Savilinssi saattaa olla ihmistoiminnan tulosta alueella, mutta sen ajoitus ja funktio jäävät jatkotutkimuksen selvitettävä.

Kaivanto 2.

Toinen kaivanto kulki länsi-itäsuunnassa kivilinnan edustalla. Se kaivuusyvyys oli vain noin 60-80 cm ja siitä löydettiin jo kaivannosta 1. havaitun etelä-pohjoinen suuntaisen muurin pintakiviä, joten on selvää, että muurattu rakenne on jatkunut joko hyvin lähelle kivilinnan lounaiskulmaa tai aivan kiinni siihen.

Yhteenveto

Huhtikuussa 1997 dokumentoitiin Kankaisten kivilinnan eteläpuolelta noin 0.80-1.00 metrin korkuinen kivi- ja tiilimuuri, joka sijaitsee noin 30-40 cm nykyisen maan pinnan alapuolella. Havaitut muurit muodostavat kivilinnan lounaiskulmalta lähtevän etelä-pohjoinen -suuntaisen rakenteen, johon liittyy ainakin yksi huonetila muurin länsipuolella. Kyseessä on siis laaja rakennuskokonaisuus, joka pitäisi tutkia tasokaivauksilla. Viemäritöiden yhteydessä esiinkaivetuista maakerroksista ei saatu ajoittavia esinelöytöjä. Rakenteellisesti muurin tiiliosat voisivat ajoittua lähinnä 1600-luvulle, mutta paikoin kivilinnan kellarissa on vastaavan kokoisia tiiliä, joten rakenne saattaa olla jo vanhempikin ja tiilien koko olisi lähinnä viite paikallisesta valmistuksesta.

Muurirakenteen alla oli erittäin mielenkiintoinen palaneen saven tai savitiivisteen alue, joka sekin vaatisi laajempia kenttätutkimuksia, joissa voitaisiin selvittää sen funktio ja ajoitus.

Kolmas kaivantoon liittyvä havainto on se, että kivilinnan eteläpuolella on noin 1.5-2 metrin paksuiset kulttuuri- ja täyttökerrokset. Tarkasteltaessa koko pihapiirin korkeuskäyrästä vaikuttaa siltä, että maa nousee selvästi juuri kivilinnan kohdalla. Vuoden 1997 havaintojen perusteella voi ajatella, että kyseessä olisi osittain ihmistoiminnan tulos.

Kuusistossa 26.5.1997.

FL Kari Uotila

Valokuvaluettelo:

(Kuvaaja Kari Uotila/huhtikuu 1997)

R/ho 121826	1.	Masku Kankainen. Kaivanto 1. Itäprofiilin kivi- ja tiilimuuri.	YK.	W
121827	2.	"-	"-	W
121828	3.	"-	Länsiprofiilin kivimuuri.	S
121829	4.	"-	Kaivanto 1. YK koko alueesta. Taustalla kivilinna.	S
121830	5.	"-	Länsiprofiilin muuri.	E
121831	6.	"-	"-	E
121832	7.	"-	"-	E
121833	8.	"-	Koko alueen YK	S
121834	9.	"-	Itämuuri. YK	W
121835	10.	"-	"-	W
121836	11.	"-	YK ylhäältä.	N
121837	12.	"-	"-	N
121838	13.	"-	"-	N
121839	14.	"-	Kivimuuri ylhäältä. YK	N
121840	15.	"-	"-	N

Karttaluettelo (piirtäjä Päivi Hakanpää/huhtikuu 1997):

Kartta 1. Yleiskartta Maskun Kankaisten kivilinnan lähialueesta ja vuoden 1997 viemärikaivan nosta.

Kartta 2. Kaivanto 1. Länsi- ja itäprofiilit. 1:50.

Löytöluettelo:

Kaivannon profiileista ja maakasoista poimittiin talteen havaitut löydöt ja maanäytteet, jotka on luetteloitu KM päänumerolla 97033:1-15.

97033: 1. Maskun Kankainen. Kaivanto 1. Irtolöytö.

Punasaviastian seinäpala, jossa sisäpuolella ruskea lasite. Molemmissa pinnoissa dreiauksen jälkiä.

42 x 38 x 7 mm ja 8 gr.

97033: 2. Maskun Kankainen. Kaivanto 1. Irtolöytö itäprofiilista.

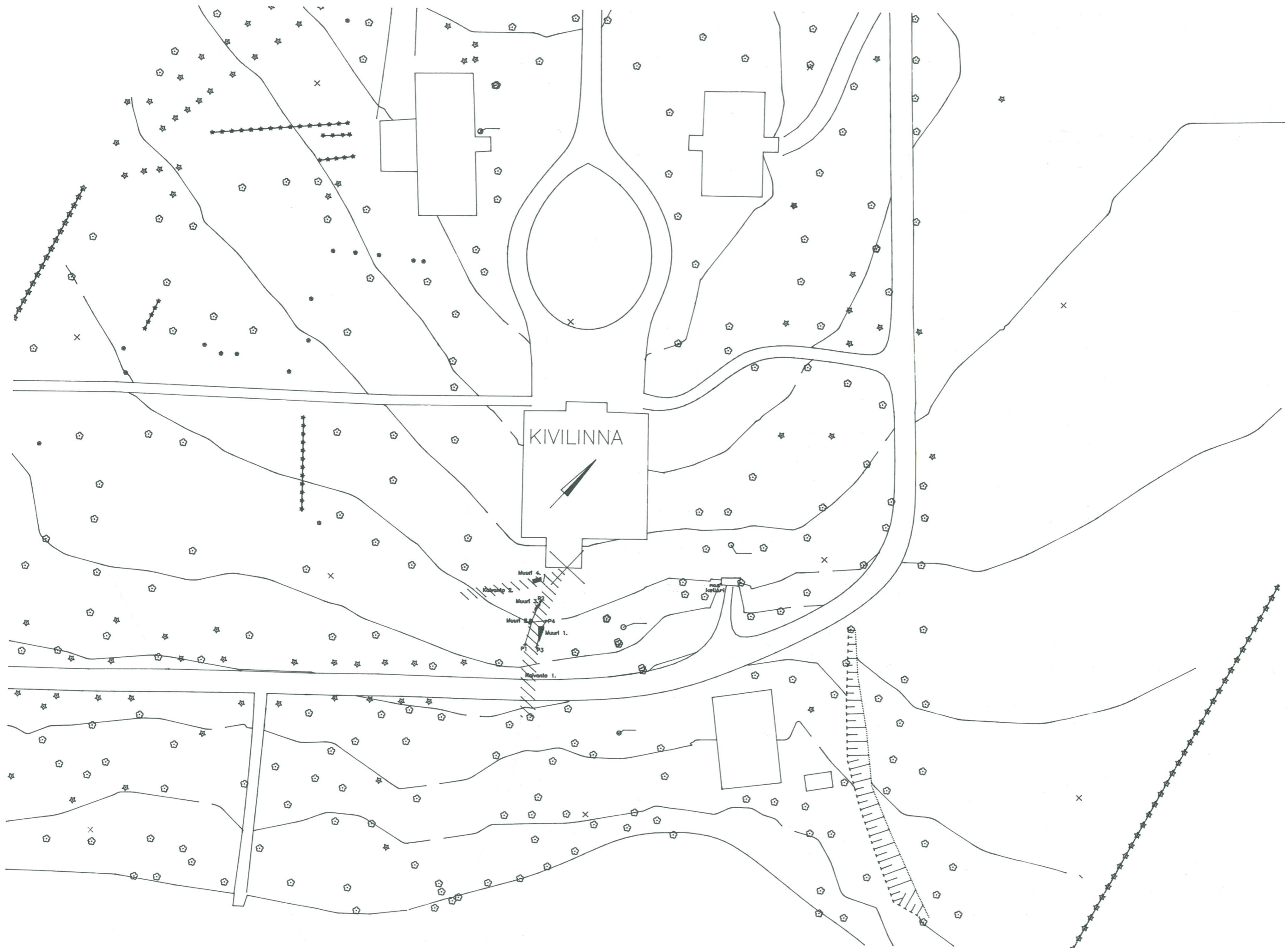
Muurirakenteesta irronnut tiili, jossa pinnassa laastia jäljellä. Tiili oli polttovaiheessa vääntynyt.

Koko 24 x 13 x 6 cm.

97033:3-14. Maskun Kankainen. Kaivanto 1. Itäprofiili.

Profiilista otettu maanäytesarja, joista näyte nro 97033:3 on maanpinnasta

5-15 cm ja vastaavasti alin näyte nro 97033:14 125-135 cm syvyydessä ja muut siltä väliltä.

KIVILINNA

Muuri 4.

Kaivanto 2.

Muuri 3. P2

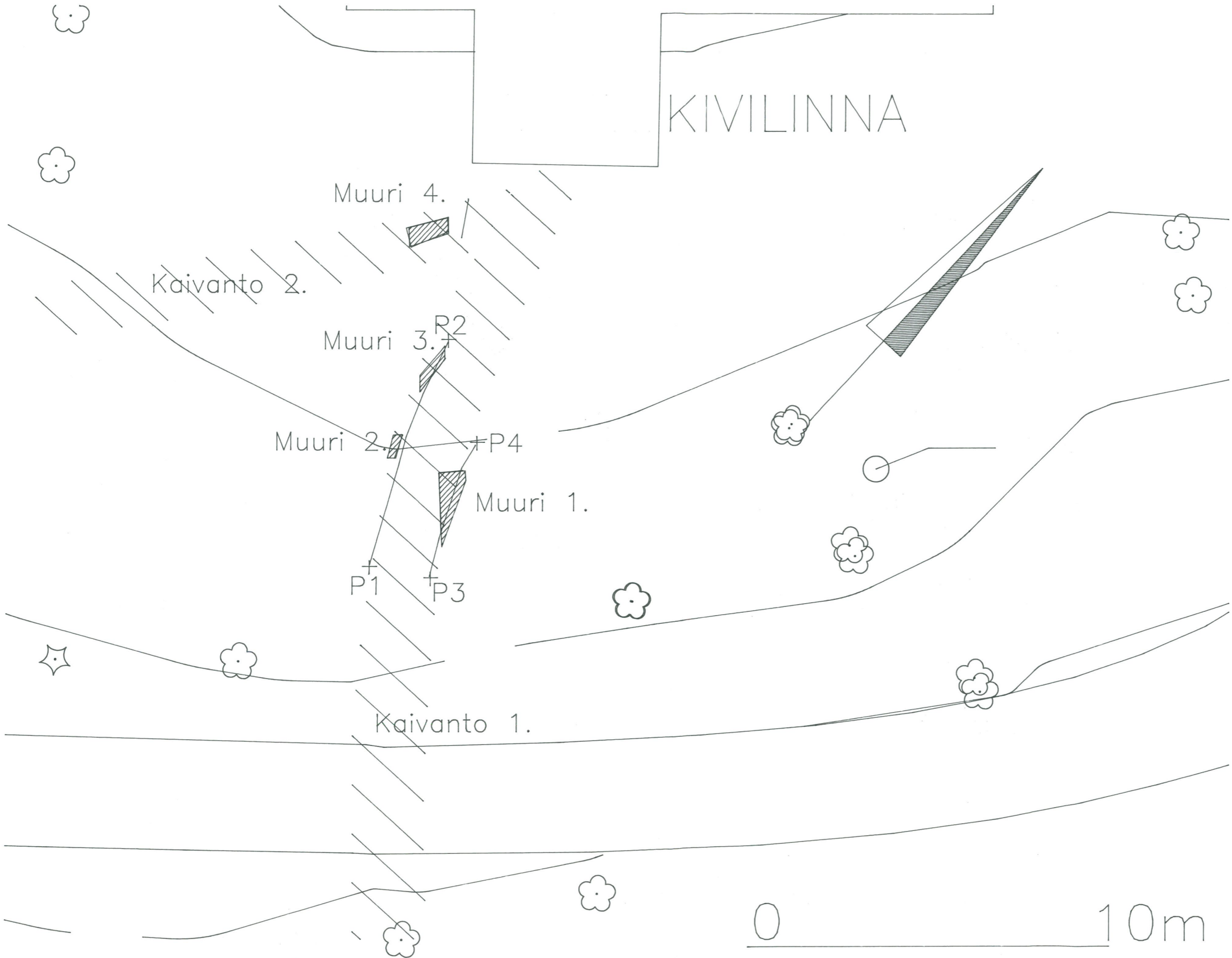
Muuri 2. P4

Muuri 1.

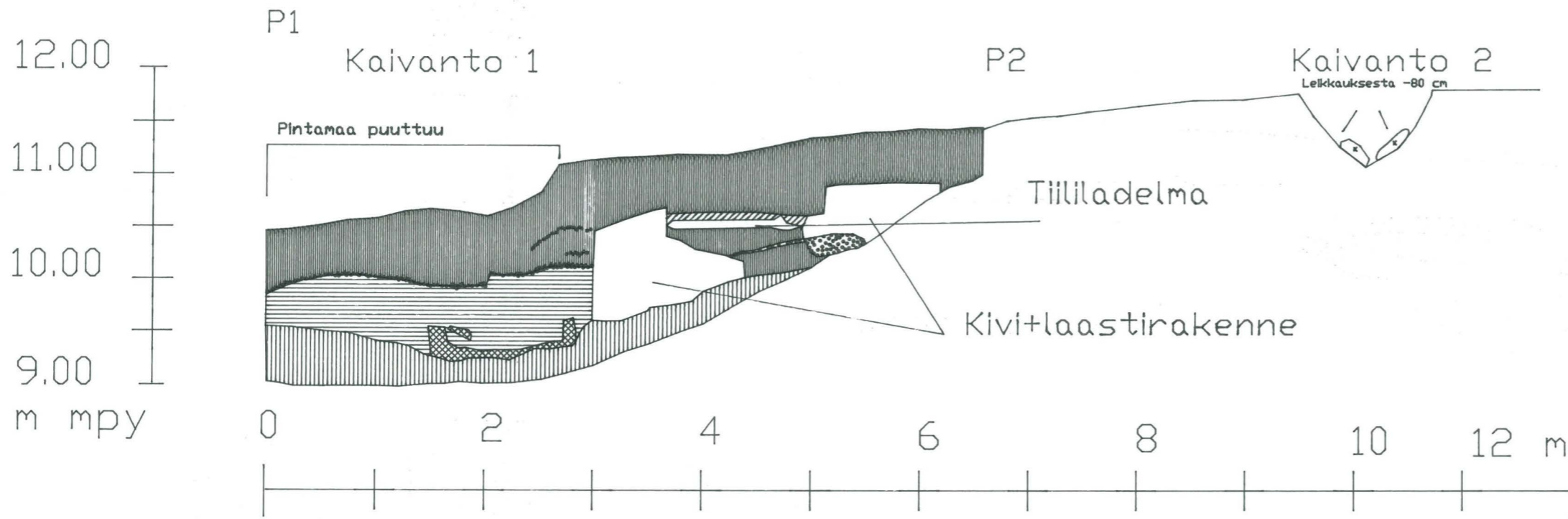
P1 P3

Kaivanto 1.

0 10m

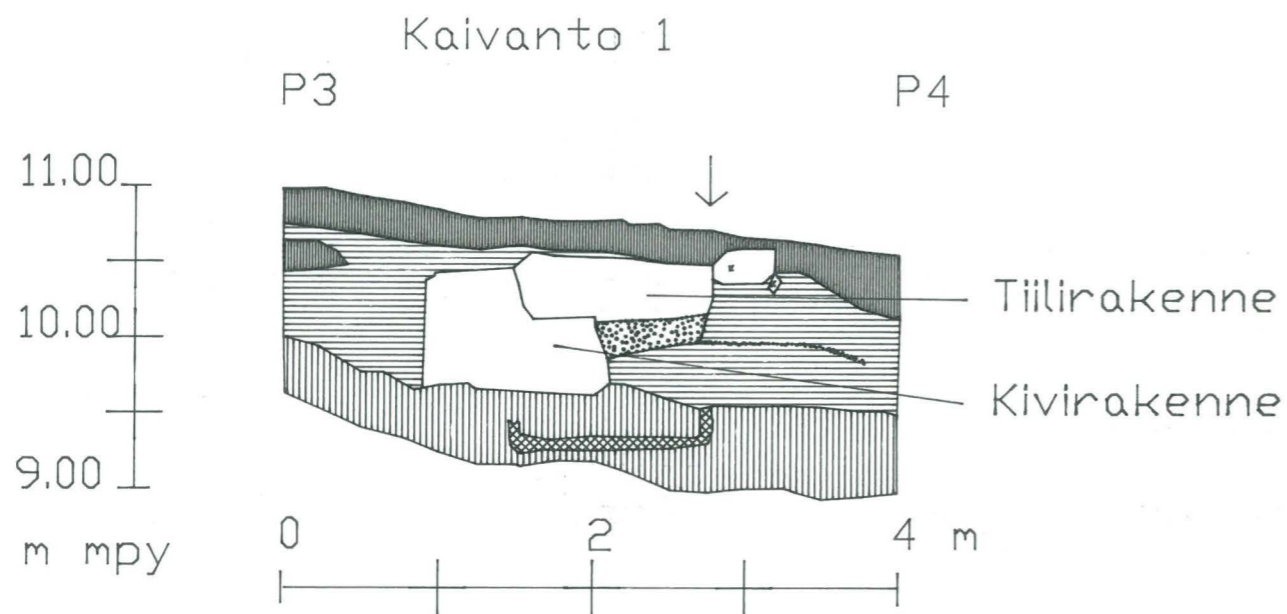

Länsiprofiili

- = Laasti
- = Sekundaari savi + tiilim.+laasti
- = Tumma savi + humus
- = Punaiseksi värjäytynyt savi
- = Sekundaari savi
- = Primääri savi

Itäprofiili

MASKU.KANKAINEN 1997		KAIVANTO 1, LÄNSI - JA ITÄPROFIILI 1:50	
MITTAUSPIIRUSTUS		MUSEOVIRASTO RAKENNUSHISTORIAN OSASTO	
P.Hakanpää 7.4.1997.		RITARIHUONE 00170 HKI 17 90-40501	Kartta 2.

